

Рецензія
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого вищого рівня освіти

Освітньо-професійну програму для підготовки фахівців другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розробила робоча група викладачів кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка.

Програма ґрунтується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема статтях, які визначають сутність освітньо-професійної програми, особливості другого (магістерського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання.

Освітньо-професійна програма, як показує аналіз, чітко структурована. Метою освітньо-професійної програми, як зазначається в документі, є забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовно-літературної освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення наукових досліджень. Основний фокус програми автори акцентують на підготовці фахівця, який може виконувати професійні функції викладача української мови і літератури, учителя англійської мови. Випускник програми може продовжувати навчання на третьому рівні освітньо-наукового циклу вищої освіти – на 8-му кваліфікаційному рівні НРК, підвищувати свій науковий рівень в аспірантурі закладів вищої освіти і науково-дослідних установ України та за кордоном; набутти часткових кваліфікацій за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти

Програма містить необхідний опис придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетентностей (інтегральної, загальних, фахових), програмних результатів навчання тощо. Серед професійних (фахових) компетентностей слушно визначено, зокрема, володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності, здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства; здатність до формування індивідуального ораторського стилю; уміння чітко і зрозуміло висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом; здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анотувати, редагувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови.

Для майбутнього викладача української мови і літератури важливі здатності орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів з метою вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі; навички ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичні комплекси), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

Перелік компонентів освітньо-професійної програми є логічно послідовним; склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. Програма передбачає проведення виробничої практики, захист магістерських робіт.

Розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам до освітніх програм. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовно-літературної освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення наукових досліджень.

Рецензент

проректор з наукової роботи
Херсонського державного університету,
доктор педагогічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

С.А.Омельчук

Рецензія
на освітньо-професійну програму другого рівня вищої освіти
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова),
підготовлену викладачами кафедри української мови і літератури
Сумського педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Подана на рецензію освітня програма підготовки здобувачів другого освітнього рівня вищої освіти – магістра за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) впроваджувалася до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності. Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Програма базується на основних положеннях Закону України «Про вищу освіту», враховує принцип компетентності в організації навчання у закладі вищої освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, є штатними співробітниками Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної активності.

Освітня програма спрямована на підготовку здобувачів магістерського рівня, формування у випускників загальних та професійних (фахових) компетентностей майбутніх викладачів української мови та літератури, учителів англійської мови, формування висококваліфікованих фахівців у сфері середньої освіти, які здатні навчати учнів, студентів на високому методичному та професійному рівні, спираючись на сучасні досягнення мовознавчої та літературознавчої науки, методик викладання української мови і літератури в загальноосвітніх навчальних закладах. Чітке формулювання мети освітньої програми забезпечує раціональний розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами компонентів та циклами підготовки.

Програма є міждисциплінарною і охоплює цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки (обов'язкові дисципліни, дисципліни вільного вибору, практична підготовка), підсумкову атестацію – підготовку магістерської роботи. Програмою передбачено проведення виробничої (педагогічної) практики в загальноосвітніх закладах та асистентської практики в закладах вищої освіти, вона є основою для навчання за освітньо-професійною програмою підготовки доктора філософії (третьій ступінь вищої освіти).

Навчальний план як основна складова освітньої програми забезпечує набуття загальних і професійних (фахових) компетентностей, які дозволяють

Запропоновані вибіркові дисципліни розглядаємо як пріоритетні для спеціальності Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова), що в свою чергу переконує: виконання навчального плану рецензованої програми дозволяє набути професійні (фахові) компетентності для здійснення на робочому місці вчителя української мови і літератури інноваційної, професійно-практичної, організаційно-освітньої діяльності, розширення можливостей для глибшого оволодіння сучасною методологією та методиками мовно-літературознавчих дисциплін.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) оптимізує загальні навички та уміння усної та письмової презентації наукової та навчально-освітньої діяльності здобувача вищої освіти шляхом застосування сучасних технологій у науковій діяльності, в організації та проведенні навчальних занять, педагогічної практики у загальноосвітніх навчальних закладах.

Невід'ємною складовою програми є забезпечення проведення власного наукового дослідження за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) у контексті підготовки магістерської роботи, яка є свідченням набутих практичних умінь і навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності.

Рецензована освітньо-професійна програма підготовки здобувачів другого освітнього рівня вищої освіти – магістра за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) відповідає сучасним вимогам до освітніх програм, а її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця другого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова).

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри методики навчання,
стилістики і культури української мови
Черкаського педагогічного університету
імені Б. Хмельницького

Симоненко Т. В.

Рецензія-відгук
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література, Англійська мова)
другого вищого рівня освіти

За підсумками ЗНО з української мови і літератури Сумська область посідає лідерські позиції в предметному рейтингу (наприклад, високі середні бали з української мови і літератури, зокрема, у 2019 році набрали учні Комунальної установи Сумська спеціалізована школа I-III ступенів № 29, Комунальної установи Сумська гімназія № 1, Сумської обласної гімназії-інтернату для талановитих та творчо обдарованих дітей, Комунальної установи Сумська класична гімназія). Творчі здобутки учнів — це значною мірою заслуга вчителів української мови і літератури. У Сумах й області маємо постійну потребу в підготовці фахівців цієї спеціальності. Якісна підготовка майбутніх викладачів української мови і літератури, учителів англійської мови є важливим завданням закладів вищої педагогічної освіти. Кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка мають потужний кадровий потенціал та матеріально-технічну базу, щоб виконати освітні завдання.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) розроблена викладачами кафедри з урахуванням пропозицій, консультацій, обговорень із учителями закладів міста й області, скерована на формування у здобувачів магістерського рівня теоретичних знань і практичних компетентностей у галузі філологічної, педагогічної освіти. Реалізація програми спрямована на забезпечення якісної фундаментальної теоретичної і практичної підготовки студентів, набуття ними здатності виконувати професійні завдання науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі української філології, педагогіки, методики викладання української мови і літератури в закладах вищої освіти.

В освітньо-професійній програмі Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) визначено програмні положення відповідно до завдань навчання й загальні, інтегральні, фахові компетентності; професійні

(фахові) компетентності мають практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Автори зробили акцент на розвиток критичного мислення та практичних навичок у процесі дослідження, на формування поглиблених знань сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови, академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови, теорії літератури, стильових тенденцій в літературі XX-XXI століття, розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови та літератури в закладах освіти, базових уявлень про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури, умінь працювати з педагогічною, філологічною інформацією та співпрацювати в педагогічному колективі.

Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова).

Рецензована освітньо-професійна програма другого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) відповідає сучасним вимогам до освітніх програм.

Рецензент,

В.В. Закорко

методист Інформаційно-методичного центру

управління освіти і науки

Сумської міської ради

Підпис Закорко В.В. засвідчує
Нагомоніше управління
іти і науки Сумська
міської ради

А.В. Дашинський